

LETNO POROČILO 2009

Poslovno poročilo - muzeji

1. Splošni del

Predstavitev javnega zavoda	
Naziv muzeja:	TEHNIŠKI MUZEJ SLOVENIJE
Skrajšan naziv:	TMS
Naslov:	1001 Ljubljana, Parmova 33
Matična številka:	5052602000
Davčna številka:	SI 96599944
Številka podračuna pri UJP:	UJP 01100-6030377610
E-pošta:	Info@tms.si ; Orest.Jarh@tms.si
Spletna stran:	www.tms.si
Telefon:	01/4361606, 01/4362269, 01/4363483
Direktor:	dr. Orest Jarh
Vrsta muzeja po ustanovitvenem aktu:	Tehniški muzej Slovenije je javni zavod, ustanovljen za uresničevanje nalog zbiranja, ohranjanja, dokumentiranja, preučevanja, interpretacije, upravljanja in razstavljanja premične in žive kulturne dediščine s področja tehniške kulture, zgodovine znanosti in tehnike ter vplivov tehnike na razvoj človeka in narave.

Predstavitev javnega zavoda

Opis sedanjega položaja
Večina muzejskih zbirk odprtih za javnost je v gradu Bistra pri Vrhniki, Muzej pošte in telekomunikacij smo v letu 2008 preselili v Polhov Gradec, upravljamo še ogledni depo v Soteski ob Krki in nekaj zbirk na dislociranih oddelkih. Zaradi neurejenih prostorskih zmogljivosti je sedež uprave na Parmovi 33 v Ljubljani, kjer deluje tudi večina strokovnih služb (kustosi, dokumentacija, knjižnica). Zbirke TMS so na ogled še na gradu Bogenšperk in v Muzeju Tomaža Godca v Bohinjski Bistrici.

Predstavitev vodstva

Direktor TMS je bil v letu 2009 dr. Orest Jarh, pomočnica direktorja pa Irena Marušič.

Predstavitev organov javnega zavoda

Svet javnega zavoda Tehniški muzej Slovenije (konst. 03.09.2009):

- predsednik je prof. dr. Mirko Čudina
- namestnica predsednika je ga. Vida Koporc Sedej
- člani so g. Aljaž Bratina in ga. Barbara Hrovatin (TMS Bistra)
- pok. član g. Janez Brenkovič še ni nadomeščen s strani MK (obv. 17.11.2009)

Strokovni svet javnega zavoda Tehniški muzej Slovenije (konst. 22.10.2008):

- predsednik je mag. Vladimir Vilman (TMS Lj.)
- podpredsednica je ga. Ivana Leskovec (SMS)
- člani so prof. dr. Igor Grabec (SAZU), dr. Žarko Lazarević (Kulturniška zbornica Slovenije), mag. Jana Šubic Prisljan (SMD) in g. Janez Hočevar (TMS Bistra)

Predstavitev dejavnosti

Tehniški muzej Slovenije (TMS) je javni zavod s področja varstva premične tehniške dediščine. Kot nacionalni muzej je zadolžen za pokrivanje področja vse države, njegov ustanovitelj je država Slovenija. Veljavni akt o ustanovitvi je bil sprejet v letu 2003 (ULRS, 60/03). Sprememba sklepa, s katero je bil TMS določen kot upravljavec graščine v Polhovem Gradcu, kjer je od junija nova lokacija Muzeja pošte in telekomunikacij, je bila sprejeta v decembru 2007 (ULRS, 119/07).

Ob koncu januarja 2009 je bil sprejet Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o ustanovitvi javnega zavoda Tehniški muzej Slovenije (ULRS, 8/09), ki na novo opredeljuje sestavo sveta zavoda.

Obseg delovanja

V okviru muzeja trenutno delujejo sledeči oddelki: prometni, tekstilni, kmetijska mehanizacija, lesarski, gozdarski, elektro, Slovenski lovski muzej, ribiški in v letu 2006 odprto tiskarstvo. Muzej pošte in telekomunikacij je od junija v Polhovem Gradcu, v Soteski ob Krki pa je ogledni depo. Poleg tega skrbimo za Valvasorjevo tiskarsko delavnico in geodetsko zbirko na Bogenšperku ter Usnjarsko delavnico v Bohinjski Bistrici.

2. Posebni del – poročilo o izvedbi programa

I. SKLOP

1. Evidentiranje	skupaj do 31.12.2008	od 1.1. do 31.12.2009	
Skupno število evidentiranih predmetov	821	181	
Število evidentiranih zaokroženih zbirk na terenu	255	42	
Število pridobljenega gradiva (ali zaokroženih enot)	trajno hranjenje	8377 (1459 z. enot)*	109 (35 z.enot)
	začasno hranjenje	0	0

*upoštevani le digitalni zapisi v elektronski podatkovni zbirki TMS (zbirki Pridobljeno gradivo in Pridobivanje)

2. Dokumentiranje – skupno število inventariziranih predmetov

Navodilo:

- Inventarizacija: vnašanje podatkov o predmetih (in drugih oblikah kulturne dediščine) v podatkovne zbirke) opisovanje posameznih predmetov v okviru posebnih programskih podatkovnih zbirk (npr. Fundus, Numiz, ...) ali splošno namenskih programov (npr. Word, Excel, ...)

vpišite število predmetov, vpisanih v inventarno knjigo (klasično in /ali elektronsko)

Vrsta zbirke	skupaj do 31.12.2008		od 1.1. do 31.12.2009	
	klasično	od tega digitalno	klasično	od tega digitalno
Umetnostnozgodovinska				
Arheološka				
Zgodovinska				
Naravoslovna				
Tehniška	12.500*	2.819**	0	294***
Etnološka				
SKUPAJ	12.500*	2.819**	0	294***

* okvirna ocena

**le število muzealij v elektronski podatkovni zbirki TMS (zbirka Muzealije), ki se izpisujejo v inventarno knjigo. V to število niso vključeni muzejski predmeti, vzorci in drugi predmeti (zbirke Muzejski predmeti, Vzorci in Drugi predmeti)
 *** Od tega 158 muzealij, 117 muz.predm., 15 vzorci , 4 drugi predmeti.

2.1. Digitalizacija zbirk kulturnih vsebin

Navodilo:

- Digitalizacija: prenos analognih, torej „klasičnih“ oblik podatkov v digitalno obliko (skeniranje klasičnega slikovnega materiala - slike, risbe ipd.; klasične fotografije, diapozitivi in negativni; načrti; dokumenti); sem se lahko vključi tudi digitalno fotografiranje v okviru različnih faz muzejskega dela (dokumentacija; restavratorsko/konservatorski posegi; idr.), izdelavo digitalnih video in avdio posnetkov, 3D modelov ipd.

vrsta zbirke	naslovi zbirk (vpišete naslove zbirk)
Umetnostnozgodovinska	•
Arheološka	•
Zgodovinska	•
Naravoslovna	•
Tehniška	<ul style="list-style-type: none"> • Kolesa • Prototipi – cestni promet • Žagarstvo • Šivalni stroji • Mlinarstvo • Pošta • Tiskarstvo • Izbor iz zbirk TMS
	•

Realizacija zastavljenih ciljev pri izvajanju nalog:

Dokumentiranje je bilo izvedeno v manjšem obsegu od predvidenega, zaradi uvajanje nove verzije dokumentacijskega programa.

Digitalizacija in evidentiranje sta bila realizirana v večjem obsegu od predvidenega. Načrtno smo digitalizirali (profesionalno fotografiranje izbora predmetov in urejanje metapodatkov) za projekt Athena (portal Europeana), v katerem sodeluje Tehniški muzej Slovenije kot partner.

Tip digitalnega zapisa	zbirnik realizacije števila enot v letu 2009
skenogrami	110
fotografije	1365
video posnetki	5
avdio posnetki	0
3 D modeli	0

Stroški digitalizacije in inventarizacije v 2009	EUR
Nakup opreme	9.700
Računalniki, strežnik, stikalo	
<i>vpišejo se realizirani nakupi nujne računalniške opreme</i>	
SKUPAJ	9.700
Stroški dela	
Zunanji sodelavci (<i>navedite število izvajalcev</i>) 12 oseb	21.339
Plačilo preko študentskega servisa (<i>navedite število izvajalcev</i>) 49 oseb	36.520
SKUPAJ	57.859
Realizacija financiranja v 2009	EUR
Ministrstvo za kulturo	1.445.175
Lokalna skupnost	4.273
Drugi viri	356.761
SKUPAJ	1.806.209

3. Proučevanje in interpretacija premične kulturne dediščine ter sodelovanje z znanstveno izobraževalnimi ustanovami doma in v tujini v letu 2009

	Področje	Naslov	Nosilec	Naziv sodelujoče institucije
1	Znanost in tehnika	A Taste of Europe	Irena Marušič Romana Erhatic Širnik	8 evropskih muzejev ter Čebelarški muzej, Kmetijski inštitut, Inštitut za novejšo zgodovino
2	Znanost in tehnika	A Taste of Europe	Romana Erhatic Širnik	8 evropskih muzejev ter Čebelarški muzej, Kmetijski inštitut, Inštitut za novejšo zgodovino
3	Znanost in tehnika	Leteči človek, Stanko Bloudek	Irena Marušič	Muzej športa, Fakulteta za arhitekturo, Gornjesavski muzej Jesenice, Mestni muzej Idrija, Zgodovinski arhiv Ljubljana, Arhiv Slovenije
4	Znanost in tehnika	Leteči človek, Stanko Bloudek	Boris Brovinsky	Muzej športa, Fakulteta za arhitekturo, Gornjesavski muzej Jesenice, Mestni muzej Idrija, Zgodovinski arhiv Ljubljana, Arhiv Slovenije
5	Gozdarstvo	Lambert Pantz, prvi tehniški direktor Kranjske industrijske družbe (dokumentarno-informativni film)	Vladimir Vilman	RTV Slovenija, Gornjesavski muzej Jesenice, Gozdarski inštitut Slovenije, BF-Oddelek za gozdarstvo, Arhiv Slovenije
6	Gozdarstvo	Projekt prenove stalne zbirke	Vladimir Vilman	Zavod za gozdove Slovenije, Gozdarski inštitut Slovenije, Arhiv

				Slovenije, lokalni muzeji in arhivske zbirke, zasebniki
7	Lesarstvo	Projekt prenove furnirnice na vodni pogon v Bistri	Vladimir Vilman	Turboinštitut Ljubljana d.o.o., Kmetijski inštitut Slovenije
8	Lesarstvo	Muzejski večer (Prvi športni stadion na Slovenskem, Mizarska tradicija družine Bavčar)	Vladimir Vilman	Gornjesavski muzej Jesenice, Goriški muzej Kronberk
9	Telekomunikacije	Prenova in dopolnitev stalne zbirke	Estera Cerar, Ajda Kozjek	Telekom Slovenije, ARS, ZAL, zasebniki
10.	Pošta	Lovrenc Košir, pošta v 18. in 19. stoletju	Estera Cerar, Ajda Kozjek	Pošta Slovenije, Filatelistična zveza, Arhiv PTT pri Muzeju Telekomunikacij Bern, ARS, ZAL; Dolenjski muzej, NUK, NMS
11.	Industrija cestnih vozil	Industrija cestnih vozil na Slovenskem	Boris Brovinsky	Zgodovinski arhiv Ljubljana, Slovenska knjižnica
12.	Znanost in tehnika – pomembne osebnosti	Valvasorjeva korespondenca z angleško Kraljevo družbo (razstava »Slovenec po domovini, Evropejec po duhu: J. V. Valvasor«)	Martina Orehovec	Javni zavod Bogenšperk, Občina Krško-JSKD, MNZS-grad Brestanica; NUK Ljubljana; Arhiv Royal Society London;
13.	Tiskarstvo	Zgodovina tiskarstva na Slovenskem	Martina Orehovec	NUK, Slovanska knjižnica
14	Znanost in tehnika	CESA, Central European Science Adventure	Lea Šuligoj	6 evropskih muzejev (Technisches Museum Wien, Technické muzeum v Brně, Közlekedési Múzeum, Muzeum Inżynierii Miejskiej w Krakowie, Slovenské technické múzeum v Košiciach)
15	Tekstilna industrija	Začetki in razvoj tekstilne industrije na Slovenskem	Milojka Čepon	Arhiv Slovenije, ZAL
16	Zgodovina znanosti in tehnike	Pavel Kunaver	Orest Jarh	Fakulteta za fiziko, Astronomsko društvo

4. Konserviranje in restavriranje		v letu 2009
Število konserviranih muzejskih predmetov:	za lastno zbirko	276
	v drugih delavnicah	0
	SKUPAJ	276
Število restavriranih (prepariranih) muzejskih predmetov	za lastno zbirko	63
	za druge naročnike	2
	SKUPAJ	66
	v drugih delavnicah	5

Realizacija zastavljenih ciljev pri izvajanju nalog:

1. Evidentiranje
2. Dokumentiranje – inventarizirani predmeti
3. Proučevanje in interpretacija premične kulturne dediščine ter sodelovanje z znanstveno izobraževalnimi ustanovami doma in v tujini v letu 2009
4. Konserviranje in restavriranje

1. **Evidentiranje:** evidentiranih je bilo več enot gradiva, kot smo načrtovali. Obseg tega segmenta je zelo težko v naprej predvideti. Velik del evidentiranega gradiva v letu 2009 je rezultat načrtnega dopolnjevanja že obstoječih stalnih zbirk ali zbiranja za občane razstave, v navezavi na razstavne projekte v preteklem letu, del evidentiranega gradiva pa je rezultat ogledov naključno ponujenih predmetov na terenu.

2. **Dokumentiranje** – inventarizirani predmeti: dokumentiranje je bilo realizirano v manjšem obsegu od načrtovanega zaradi uvajanje nove računalniške aplikacije muzejskih zbirk podatkov TMS in zaradi dela za projekt Athena, pri katerem sodeluje TMS (priprava profesionalnih fotografij in urejanje metapodatkovnih opisov že inventariziranih predmetov).

3. Realizacija ciljev v okviru Proučevanja in interpretacija premične kulturne dediščine ter sodelovanje z znanstveno izobraževalnimi ustanovami doma in v tujini v letu 2009 je bila izvedena v celoti izvedena in celo presežena. Večino proučevanja je bilo neposredno vezano na razstavne in druge projekte (tudi dva evropska projekta) ter na redno proučevanje in raziskovanje v okviru obstoječih zbirk.

4. **Realizacija pri restavriranju** predmetov je bila skoraj enaka načrtovani, kjer smo načrtovali restavriranje 70 predmetov. Višja je pri konserviranih predmetih, ker smo si pri konserviranju pomagali s študenti in javnimi delavci, tako da je konserviranih 276 predmetov, načrtovali pa smo konserviranje 240 predmetov.

II. SKLOP

5. Predstavljanje premične kulturne dediščine javnosti – razstavniki projekti

Navodilo:

- Najprej vpisujete naslove tistih realiziranih razstav, ki so navedeni v odločbi ministrstva; če ste ob realizaciji spremenili naslov razstave in ta ni isti kot v prijavi (vsebina pa je ista) spremenjen naslov vpišite v oklepaju

5.1.a Obstoječe razstave (stalne in občasne) – matična hiša

Navodilo:

- vpišete vse razstave, ki so bile pripravljene do 31.12.2008 in so bile na ogled javnosti tudi v letu 2009, v matični muzejski stavbi

Št.	Naslov razstave	Stalna/občasna	Leto postavitve
1	Prototipi motornih koles Marijana Vračka	Stalna	2008
2	Ribe v slovenskih vodah	stalna	2008
3	Lesen obrti (dopolnitev)	stalna	2008
4	Pomivalna in pralna tehnika Candy	občasna	2007
5	Zapisana beseda, Tiskarstvo na Slovenskem	stalna	2006
6	Žagarstvo	stalna	2006
7	Industrija stolov	stalna	2006
8	Vodni pogoni	stalna	2005
9	Suknarstvo na Slovenskem	stalna	2004
10	Tekstilije nekoč in danes	stalna	2002 in 2003
11	Jurij Vega	stalna	2002
12	TAM	stalna	2001
13	Kovaštvo in kolarstvo	stalna	2000
14	Peka kruha	stalna	2000
15	Mlinarstvo	stalna	1999
16	Vodni pogoni	stalna	med 1999 in 2005
17	Motorji iz Kopra	stalna	1999
18	Nikola Tesla	stalna	1998
19	Orodno kovaštvo	stalna	1997
20	Od lekarne do bencinskega servisa, Oskrba z gorivi	stalna	1995
21	Gozdarstvo	stalna	1987
22	Titovi avtomobili	stalna	1986
23	Avtomobili pred 2. svet. vojno	stalna	1985
24	Avtomobili po 2. svet. vojni	stalna	1985
25	Motorna kolesa	stalna	1985
26	Sladkovodno ribištvo na Slovenskem	stalna	1982 in 1987
27	Tekstilna industrija na Slovenskem	Stalna	1977
28	Slovenski lovski muzej	stalna	1975
29	Elektrifikacija Slovenije	stalna	Sredi 70. let
30	Tekstilna industrija na Slovenskem	Stalna	1977
31	Slovenski lovski muzej	stalna	1975
32	Elektrifikacija Slovenije	stalna	Sredi 70. let

5.1.b Obstoječe razstave (stalne in občasne) – dislocirane enote**Navodilo:**

- Vpišete vse razstave, ki so bile pripravljene do 31.12.2008 in so bile na ogled javnosti tudi v letu 2009,

v dislociranih enotah

Št.	Naslov razstave	Stalna/občasna	Leto postavitve
1	Geodetska zbirka, Javni zavod Bogenšperk	stalna	1987, delno prenovljena 2006 in 2007
2	Valvasorjeva grafična delavnica, Javni zavod Bogenšperk	stalna	2002
3	Lov na grafičnih listih, Javni zavod Bogenšperk	stalna	1980
4	Prometni ogledni depo v Soteski	stalna	2003
5	Zgodovina pošte na Slovenskem	stalna	2008
6	Zgodovina telekomunikacij na Slovenskem	stalna	2008
7	Razvoj mobilne telefonije na Slovenskem	občasna	2008

5.2.a Nove stalne razstave v letu 2009 – matična hiša**Navodilo:**

- Vpišete tudi dopolnjevanja postavitve stalnih razstav v matični hiši – npr.: če ste dodali nove predmete, nove panoje in s tem posodobili razstavo. Pri naslovu stalne razstave pri tem napišete besedo dopolnitev

Št.	Naslov razstave	Število obiskovalcev*
1	Kolo in njegov razvoj (Dve kolesi in par nog)	
2	Lesne obrti – dopolnitev z dodatnimi eksponati in maketo	
3	Stalna zbirka gozdarskega oddelka – dopolnitev z novimi maketami	
4		
5		

* število obiskovalcev vpišete le, če obisk po posameznih razstavah tudi evidentirate

5.2.b Nove stalne razstave v letu 2009 – dislocirane enote**Navodilo:**

- Vpišete tudi dopolnjevanja postavitve stalnih razstav v dislociranih enotah – npr.: če ste dodali nove predmete, nove panoje in s tem posodobili razstavo. Pri naslovu stalne razstave pri tem napišete besedo dopolnitev

Št.	Naslov razstave	Kraj postavitve	Število obiskovalcev*
1	Zgodovina pošte – dopolnitev z novimi panoji in avdioposnetki	Polhov Gradec	
2	Zgodovina telekomunikacij – dopolnitev z novimi eksponati, panoji, video in avdioposnetki, računalniško animacijo	Polhov Gradec	
3	Zgodovina gradu in kraja Polhov Gradec	Polhov Gradec	
4			
5			
SKUPAJ			

* število obiskovalcev vpišete le, če obisk po posameznih razstavah tudi evidentirate

5.3.a Nove lastne občasne razstave v letu 2009 – matična hiša		
Navodilo:		
<ul style="list-style-type: none"> Vpišete samo nove lastne občasne razstave, ki ste jih v letu 2009 postavili v matični hiši 		
Št.	Naslov razstave	Število obiskovalcev*
1	Slovenski znanstveniki in izumitelji: Leteči človek, Stanko Bloudek	
2	Slovenski znanstveniki in izumitelji Moje zvezdarne, Pavle Kunaver	
3		
4		
5		

5.3.b Nove lastne občasne razstave v letu 2009 – dislocirane enote			
Navodilo:			
<ul style="list-style-type: none"> Vpišete samo nove lastne občasne razstave, ki ste jih v letu 2009 postavili v dislociranih enotah 			
Št.	Naslov razstave	Kraj postavitve	Število obiskovalcev*
1			
2			
3			
4			
5			
SKUPAJ			

5.4. Gostujoče razstave v letu 2009		
Navodilo:		
vpišete gostovanje vaše razstave drugod		
Št.	Naslov razstave	Institucija in kraj gostovanja
1	Od vijaka do junaka, Josef Ressel	Tehniški muzej Brno, Češka
2	Od vijaka do junaka, Josef Ressel	Avstrijski kulturni forum, predstavitev na sejmu v Brnu, Češka
3	Od vijaka do junaka, Josef Ressel	Avstrijski kulturni forum, Praga, Češka
4	V kraljestvu Zlatoroga	Tolminski muzej, Tolmin
5	V kraljestvu Zlatoroga	Gornjesavski muzej Jesenice, Kranjska Gora
6	Dve kolesi in par nog	Gornjesavski muzej Jesenice, Jesenice
7	Dve kolesi in par nog	Muzej premogovništva

		Slovenije, Velenje
8	Masivni stoli Franca Zihlerla	Gornjesavski muzej Jesenice, Kranjska Gora
9	Masivni stoli Franca Zihlerla	Kozjanski park, Podsreda
10	Slovenec po domovini, Evropejec po duhu, J.V. Valvasor	Grad Rajhenburg
11	Slovenec po domovini, Evropejec po duhu, J.V. Valvasor	Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana
12	Zavarovane ribe v slovenskih vodah	Kmetijsko gozdarski sejem, Gornja Radgona
13	Ribe v slovenskih vodah	Sejmišče, Ljubljana
14	Leteči človek	Mestni muzej Idrija, Idrija
15	Stari telefoni	MKL, Enota Poljane
SKUPAJ		

5.5. Razstave drugih ustanov v letu 2009

Navodilo:

- Vpišete gostovanje razstave druge ustanove v vašem muzeju

Št.	Naslov razstave	Pripravil razstavo	Država
1	Iz Stražišča po Evropi: Sita iz konjske žime	Gorenjski muzej	Slovenija
2	Presihajoče Cerknjiško jezero	Notranjski regijski park	Slovenija
3	AQUALUTRA Vidra, Kraljica voda	Inštitut Lutra	Slovenija
4	Darwin danes, Darwin now	British Council	Velika Britanija
5	Potovanje z ladjo Beagle	Maja Šubic	Slovenija
6	Ljubljansko barje, fotografije	Javno sklad za kulturo	Slovenija
7	V.M. Komarov, 40.letnica kluba	Astronomsko raketarski klub	Slovenija
8	Gorsko cvetje (Binca botanica), fotografije	Ciril Velkavrh	Slovenija
9	Gore in spomini ostajajo, razglednice	Ciril Velkavrh	Slovenija
10	Janez Puhar, izumitelj fotografije na steklo	Gorenjski muzej	Slovenija
SKUPAJ			

5.6. Medinstitucionalne/mednarodne razstave v letu 2009

Št.	Naslov razstave	Sodelujoče institucije	Država
1			
2			
3			
4			
5			
SKUPAJ			

5.7. Projekti po pogodbah za zunanje naročnike v letu 2009

Št.	Naslov projekta	Naročnik	Termin
1	Konserviranje kolesa tricikel	Društvo Sezam	01.03.-01.05 2009
2	Konserviranje in restavriranje predmetov za razstavo Iskra: Neuvrščeno oblikovanje 1946-1990	Arhitekturni muzej Ljubljana	01.06.-12.11. 2009
3			
4			
5			
SKUPAJ			

5.8. Projekti financirani in sofinancirani iz sredstev EU

Št.	Naslov projekta	Nosilec projekta	Država
1	Central European Science Adventure	Tehniški muzej Slovenije	Slovenija
2	A Taste of Europe	Muusuem of Work	Švedska
3			
4			
5			
SKUPAJ			

5.9. Pedagoški program v letu 2009 Bistra

Št.	Naslov programa	Število ponovitev	Število obiskovalcev	Na novo izveden v letu 2009 da/ne
1	Baletka	39	860	ne
2	Oblikovanje krušnega testa	30	663	ne
3	Izdelava sita	16	360	da
4	Letalo na stisnjen zrak	31	686	da
5	Tkanje	98	2168	ne
6	Nitna grafika	21	472	da
7	Padalec	4	78	da
8	Kako so pisali	6	139	ne
9	Periskop	21	471	ne
10	Kalejdoskop	30	658	ne
11	Teodolit	1	18	ne
12	Elektro delavnica	30	659	ne
13	Eko kviz	53	1166	ne
14	Teslovi poizkusi	208	5187	ne
15	Nori magneti	34	835	da
16	Prikaz delovanja sončnih celic	8	176	ne
17	Barjanska učna pot	1	19	
18	Gozdna učna pot	10	223	ne
19	Dnevi fizike	1	936	ne

7	Javna vodstva	7	97	ne
8	Celoletni projekt kulturni mediator			da
10.	Prikaz ročnega kovanja podkev	4	260	ne
11.	Demonstracija poskusov Nikole Tesle	38	1116	ne
12.	Prikaz žaganja hlodovine z žago	2	56	ne
13.	Prikaz stavljenja na stavni stroj Linotype	3	115	ne
14.	Umetnostnozgodovinsko vodstvo	1	7	ne
15.	Prikaz izdelave zobotrebcev	2	64	ne
16.	Prikaz vliivanja črk	1	25	ne
17.	Prikaz predenja na kolovrat	2	85	ne
18.	Prikaz ročnega tkanja na statvah	2	96	ne
19.	Prikaz izdelave slamnikov	2	110	ne
20.	Prikaz izdelave kolesa v muzejski kolarnici	2	130	ne
21.	Prikaz izdelave klobuka iz polasti	1	40	ne
22.	Prikaz klekljanja	1	30	ne
23.	Delavnica izdelave baletke	3	70	ne
24.	Prikaz pletenja košar	2	71	ne
25.	Prikaz tiskanja na tiskarski stroj Tiegel	1	95	ne
26.	Prikaz lepopisa in tiskanja s plakatnimi črkami	1	60	da
27.	Dan modelarjev	1	100	da
28.	Dnevi fizike	1	144	ne
29.	Prikaz tiskanja grafik	1	70	ne
30.	Delavnica izdelave letal in reševanje križank	1	30	da
31.	Prikaz trenja lanu	2	140	ne
32.	Prikaz mlačve z lokomobilo	1	80	ne
33.	Nori magneti	1	50	da
SKUPAJ		174	5944	

5.10. Andragoški program v letu 2009 Polhov Gradec

Št.	Naslov programa	Število ponovitev	Število obiskovalcev	Na novo izveden v letu 2009 da/ne
1	Delavnica in predavanje – oblikovanje znamke	2	50	da
2	Vodeni ogledi stalne zbirke (MPT)	18	499	Ne
3	Vodstvo po gostujoči razstavi Janez Puhar (MPT)	2	11	da
SKUPAJ		22	560	

Realizacija zastavljenih ciljev pri izvajanju nalog Predstavljanje premične kulturne dediščine javnosti – razstavnih projekti, pedagoški in andragoški program

Sklop Predstavljanje premične kulturne dediščine je bil glede na sprejeti program TMS, razen redkih izjem, v celoti realiziran.

Pri Stalnih razstavah je prišlo predvsem do dopolnitev v okviru gozdarstva in lesarstva ter razstav v okviru Muzeja pošte in telekomunikacij. Do odstopanja, natančneje odmika, je prišlo pri selitvi občasne razstave »Kolo in njegov razvoj (Dve kolesi in par nog)« v stalno zbirko. Razstava je sicer v celoti pripravljena na selitev, zaradi povpraševanja pa smo poleg gostovanja na Jesenicah, gostovali tudi v Velenju do decembra 2009. Ker je TMS zaradi neogrevanja zaprt za nenajavljene skupine do marca, načrtujemo otvoritev 1 te takoj v začetku sezone. Zadnjega gostovanja v Muzeju premogovništva ob izdelavi načrta dela za 2009 nismo predvideli. Odločitev se je izkazala kot zelo uspešna, saj je razstava

naletela celo na dober odziv pri obiskovalcih, kot tudi v lokalnih medijih. Zaradi racionalizacije smo multimedijško opremo s te razstave uporabili na razstavi Stanko Bloudek – Leteči človek.

Smo pa daleč presegle pričakovanja z gostovanji razstav, tako lastnih, kot drugih ustanov. Posebej uspešno je bilo gostovanje razstave Od vijaka do junaka, ki že tretje leto gostuje po Sloveniji in tujini. Lani smo predvidevali gostovanje v Tehniškem muzeju v Brnu, imeli pa smo še dve dodatni lokaciji na Češkem. Skupno si je razstavo ogledalo na 3 lokacijah 35.000 obiskovalcev, imeli smo dobro medijsko pokritost. Po dvakrat smo gostovali še z razstavami Od vijaka do junaka, V kraljestvu Zlatoroga, Masivni stoli F. Ziherla in J.V. Valvasor.. Razstava o Bloudku Leteči človek je gostovala v Idriji. Skupaj smo imeli 15 gostovanj, 9 različnih razstav, ki si jih je ogledalo okrog 65.000 obiskovalcev.

Poleg tega je v TMS v Bistri in Polhovem Gradcu gostovalo 10 razstav drugih ustanov, večina so bile plod sodelovanja z muzeji, društvi, lokalno skupnostjo in zasebniki.

V sklopu projekti **financirani s strani EU** pa TMS sodeluje v 2 projektih, ki se zaključita v letu 2011 in sicer Science Adventure in A Taste of Europe.

Pedagoško andragoško program je bil v letu 2009 zelo uspešno in kakovostno izveden. Sicer je bilo v celoti nekaj manj udeležencev programov v Bistri, razlika le 3%, (v Polhovem Gradcu nekoliko več), je pa bilo več izvedenih programov (10% več). Predvidevamo, da je nekoliko manjše število obiskovalcev najbrž odraz gospodarske krize, saj opažamo upad števila v celoti, čeprav ni pretirano velik (5%).

Novost in posebnost TMS je izvedba/**gostovanje delavnic na šolah**, ki poteka v zimskem času, ko je muzej zaprt za javnost. Izpeljanih je bilo 9 delavnic, ki se jih je udeležilo 433 otrok. Nekaj **delavnic** je bilo izvedenih v okviru predvidenega, nekaj pa jih, predvsem zaradi pomanjkanja interesa, ni bilo izvedenih V letu 2009 ni bilo nobenih prijav na otroško delavnico vetrokaz, vremenski kviz in kviz »Ali poznam svoje kolo« (pri slednjemu je bil vzrok selitev razstave o kolesih). Nove delavnice za otroke »Tiskanje s plakatnimi črkami« nismo izvedli zaradi časovnega zamika izdelave plakatnih črk (naročilo je bilo izdelano šele konec leta 2009), je bila pa z njimi izvedena nedeljska demonstracija. Delavnice »Ročno zveži svojo knjigo in pojdi po razstavi« nismo izvedli, zaradi neusklajenosti oz. prezasedenosti Zavoda Parnas, ki naj bi uvedel naše demonstratorje za izvajanje otroške delavnice. Uspešno pa smo v okviru občasnih razstav uvedli in izvedli popolnoma **nove delavnice**: sito, padalec, letalo na stisnjen zrak in padalca, ki so obiskane tudi po selitvi razstav. Nova demonstracija »Nori magneti« je ravno tako dobro obiskana. V letu 2009 smo k sodelovanju povabili različna društva, ki so predstavila svojo dejavnost v obliki razstave in delavnic za otroke ter njihove starše. Pri andragoškem programu zaradi premalo prijav niso bile izvedene sledeče delavnice za odrasle: delavnica izdelave dražgoških kruhkov, delavnica arhitekturnega risanja, knjigoveška delavnica, delavnica tiskanja s plakatnimi črkami in pletenje košar. Vse **nedeljske demonstracije** (prikazi na tiskarskem oddelku, kovanje podkev, klekljanje, izdelava slamnikov, klobuka iz polsti, izdelava kolesa v kolarnici, prikaz delovanja starih tekstilnih strojev, žaganje hlodovine z žago venecijanko, prikaz mlačve žita z lokomobilom, Teslovi poskusi) so bile izvedene po rednem koledarskem programu. Vožnja z replikami starih koles ni bila izvedena, ker se je kolesarski poligon selil skupaj z razstavo Dve kolesi in par nog. Na spored smo uvedli tudi **nove nedeljske demonstracije**: trenje lanu, nore magnetne in tiskanje s plakatnimi črkami.

Prav v letošnjem letu smo pričeli sodelovati z **Društvom slepih in slabovidnih** iz Ljubljane, s katerimi pripravljamo skupaj vodstvo za slepe in slabovidne. Poskusna vodstva smo imeli že letos, v naslednjem letu pa jih bomo vključili v reden program na obeh lokacijah. Posamezne delavnice in programi, ki so prilagojeni **skupinam s posebnimi potrebami**: prikaz kovanja podkev– opisna razlaga in možnost otipa izdelkov ter slušne zaznave; vodenje za slepe in slabovidne - Opisno vodenje prilagojeno slepim in slabovidnim z možnostjo dotikanja posameznih eksponatov; delavnica oblikovanja krušnega testa za otroke – razvijanje ročnih spretnosti, tipalna in vohalna stimulacija; delavnica peke kruha za odrasle; prikaz ulivanja črk– opisna razlaga in možnost otipa ulite črke. Izvedba delavnic poteka v pritličnem delu muzejskih zbirk, kjer imamo že nekaj let urejene klančine, zato je dostopno tudi **gibalno oviranim obiskovalcem**.

V aprilu je potekala že tradicionalna akcija **Dnevi elektrotehnike**, ki smo ji naslednji mesec dodali še peto ponovitev prireditve **Dnevi fizike**. Kot že leto poprej je v okviru te prireditve potekal **Verižni eksperiment**, ki pa smo ga zaradi prostorskih možnosti izpeljali v Železniškem muzeju. Preko vsega leta smo v sodelovanju z Društvom matematikov, fizikov in astronomov izvedli še nekaj gostovanj po šolah v Sloveniji in zamejstvu.

Poletne počitniške dejavnosti so potekale v treh od načrtovanih štirih terminov, kar je v primerjavi s prejšnjimi leti dober rezultat.

Realizacija promocijske dejavnosti muzeja, načini promocije in ocena doseženih ciljev

Preko leta smo urejali in dopolnjevali z novimi orodji spletno stran Tehniškega muzeja Slovenije. Pripravili in izvedli smo nagradno igro za panoramski polet z letalom, ki je potekala preko spletne strani, reševanjem anketnih vprašalnikov ter kuponov za sodelovanje. Redno smo objavljali spored prireditev v časopisu Delo in Dnevnik, Naš časopis in publikaciji Kam ter številnih spletnih straneh. Odločili smo se tudi za krajšo akcijo oglaševanja v tedenskem časopisu Žurnal. Razpošiljali smo mesečne, tedenske programe ter obvestila za šole. Prvič smo se odločili za izvedbo kontekstualnega tekstovnega oglaševanja na spletnih straneh, ki je potekalo en mesec in pol. Za odmevno se je izkazalo tudi oglaševanje na zadnji strani nizkopodnega avtobusa ter dveh gigant panojih v Ljubljani. Osrednjo razstavo o Stanku Bloudku smo oglaševali med drugim na spletni strani Slovenske tiskovne agencije, medtem ko je bil oglas za muzej objavljen tudi na spletni strani revije National Geographic Junior. Dogovorili smo se za enoletno predvajanje predstavitvenega filma v Hotelu Park. Pripravili smo predstavitev v okviru projekta Spodbujanje vseživljenjskega učenja na nacionalni, regionalni in lokalni ravni in s programom sodelovali pri Dnevih evropske kulturne dediščine. Izdali smo vabila, sporočila za javnost ter pripravili v sodelovanju z Glasbeno šolo Vrhnika program za odprtja sledečih razstav: *Iz Stražišča po Evropi: Sita iz konjske žime* (gostujoče razstave Gorenjskega muzeja), *LETEČI ČLOVEK, Stanko Bloudek (1890–1959)* (osrednja občasna razstava), *AQUALUTRA Vidra, kraljica voda* (gostujoča razstava Inštituta LUTRA), *Gorsko cvetje (Binca botanica)* (gostujoča razstava fotografij), *Gore in spomini ostajajo* (gostujoča razstava razglednic), *Janez Puhar, izumitelj fotografije na steklo* (gostujoče razstave Gorenjskega muzeja), *Darwin danes (Darwin Now)* (razstava British Councila), *Potovanje na ladji Beagle* (razstava akademske slikarke Maje Šubic), *MOJE ZVEZDARNE Pavel Kunaver, pionir slovenske amaterske astronomije* (občasna razstava v okviru mednarodnega leta astronomije), odprtje prenovljenih in dopoljenih zbirk Muzeja pošte in telekomunikacij. Poleg razstav smo javnost in medije obveščali o tekočih dogodkih (sobotnih delavnicah, nedeljskih demonstracijah, počitniških delavnicah ...), posebno pozornost smo namenili evropskima projektoma (Tase of Europe in CESA (Central European Science Adventure)), poletnim delavnicam za otroke ter festivalom, ki so potekali v organizaciji muzeja: *Dnevi elektrotehnike*, *Dnevi fizike* in *Verižni eksperiment*. Pridružili smo se pobudi brezplačnega vstopa v muzej za brezposelne.

Pripravili in analizirali smo anketo med nedeljskimi obiskovalci Tehniškega muzeja Slovenije v Bistri, med obiskovalci razstave *LETEČI ČLOVEK, Stanko Bloudek (1890–1959)*, obiskovalci Poletne muzejske noči, obiskovalci Muzeja pošte in telekomunikacij ter udeleženci poletnih počitnic.

Raznašali smo letake Tehniškega muzeja Slovenije po različnih informacijskih točkah v Ljubljani, se dogovarjali za dostavo letakov po drugih krajih v Sloveniji in tujini ter dostavljali letake Slovenski turistični organizaciji za izbrane sejme v tujini. Pripravili smo promocijsko gradivo v treh jezikih (slovenskem, angleškem in nemškem) in ga preko elektronske pošte posredovali domačim in tujim turističnim agencijam.

Aktivno smo sodelovali na sejmu Turizem in prosti čas v okviru konzorcija Barjanski cvet.

Opazili smo, da so bili novi načini promocije s katerimi smo začeli v letu 2009 zelo opazni in odmevni. Pestrost programa leta 2009 je razvidna tudi iz številnih objav v medijih. Lahko rečemo, da smo zadovoljni z odmevnostjo in menimo, da je bil tudi odziv obiskovalcev zadovoljiv.

6. Posredovanje informacij o kulturni dediščini – izdavanja periodike

6.1. Izdane publikacije zbornik, katalog, knjiga v letu 2009				
	Avtor	Naslov	Področje	Naklada
1	Sandi Sitar, Boris Brovinsky, Iztok Durjava, Sonja Ifko, Jelko Gros, Tomaž Verdnik	Leteči človek, Stanko Bloudek	Tehniška dediščina	500
2	Estera Cerar, Ajda Kozjek, Katarina Stanovnik	Muzej pošte in telekomunijacij, vodnik	Tehniška dediščina	1000
3	Estera Cerar, Ajda Kozjek, Katarina Stanovnik	Museum of Post and Telecommunications	Tehniška dediščina	500
4				
5				
6				

Realizacija zastavljenih ciljev pri nalogi Posredovanje informacij o kulturni dediščini – izdavanja periodike

Izdaja kataloga ob razstavi Leteči človek je bila načrtovana in tudi realizirana. Katalog je naletel na zelo dober odziv, dve tretjini naklade je že pošlo.

Je pa TMS načrtoval izdajo dveh katalogov na temo zgodovina koles in zgodovina tiskarstva, ki naj bi bila financirana iz lanskih sredstev. V lanskem letu se je zaradi krize zmanjšal lastni dohodek (vstopnine, prireditve in najem prostora), zato ni bilo možnosti za tisk. So pa pripravljene vsi materiali, tako da bosta oba kataloga izdana v letu 2010.

Vodnik po muzeju pošte in telekomunikacij ni bil predviden v programu za leto 2009, vključili smo ga šele po prejemu dodatnih sredstev z MK, kajti pokazala se je potreba po tovrstnem posredovanju informacij.

III. SKLOP

7. Odkupi premične kulturne dediščine				
Inventarna številka	Pridobljen predmet - odkup	Cena/vrednost (€)	Financer *	Izvor preverjen da/ne
800:LJU;0003002	GORSKO KOLO ROG HORIZONT	40,00/60,00	Lastna sredstva	da
S0004848	MAKETA PLANIŠKE SKAKALNICE/Bloudek	1.000,00/1.000,00	Lastna sredstva	da
S0004849	MAKETA KOPALIŠČA ILIRIJA / Bloudek	1.950,00/1.950,00	Lastna sredstva	da
800:LJU;0002947	TOVORNI TRICIKEL	70,00/150,00	Lastna sredstva	da
S0004947	MAKETA KLAVŽ	900,00/900,00	Lastna sredstva	da

S0004948	MAKETA OGLARSKE PREME Z VREČAMI	120,00/120,00	Lastna sredstva	da
S0004846	MAKETA BLOUDKOVEGA LETALA LOJZE	5.000,00/10,00	MK	da
S0004877	OVITEK PRVEGA DNE Z ZNAMKO IN ŽIGOM IZ SERIJE FOLKLORA - MASKE (ŠELMA)	0/1,20	Donacija	da
S0004866	PRILOŽNOSTNA VOŠČILNA ZNAMKA LJUBEZEN	0/0,27	Donacija	da
S0004867	ZNAMKA IZ SERIJE ZNAMENITE OSEBNOSTI (150 OBLETNICA ROJSTVA ALOJZA KNAFELCA, KI JE IZNAŠEL MARKACIJO)	0/0,45	Donacija	da
S0004868	ZNAMKA IZ SERIJE ZNAMENITE OSEBNOSTI (300 OBLETNICA ROJSTVA JOŽEFA MRAKA, IDRIJSKEGA KARTOGRAFA, POLITEHNIKA IN SLIKARJA)	0/0,92	Donacija	da
S0004869	ZNAMKA IZ SERIJE ZNAMENITE OSEBNOSTI (200 OBLETNICA ROJSTVA LOUISA BRAILLA)	0/2,38	Donacija	da
S0004870	PRILOŽNOSTNA ZNAMKA IZ SERIJE FOLKLORA - MASKE (ŠELMA)	0/1,60	Donacija	da
S0004871	PRILOŽNOSTNA ZNAMKA IZ SERIJE LJUDSKE NOŠE (BELA KRAJINA, POLJANSKA DOLINA OB KOLPI)	0/0,23	Donacija	da
S0004872	OVITEK PRVEGA DNE Z ZNAMKO IN ŽIGOM IZ SERIJE LJUDSKE NOŠE (BELA KRAJINA, POLJANSKA DOLINA OB KOLPI)	0/1,20	Donacija	da
S0004873	OVITEK PRVEGA DNE Z ZNAMKO IN ŽIGOM IZ SERIJE ZNAMENITE OSEBNOSTI (150. OBLETNICA ROJSTVA ALOJZA KNAFELCA)	0/1,20	Donacija	da
S0004874	OVITEK PRVEGA DNE Z ZNAMKO IN ŽIGOM LJUBEZEN	0/1,20	Donacija	da
S0004875	OVITEK PRVEGA DNE Z ZNAMKO IN ŽIGOM IZ SERIJE ZNAMENITE OSEBNOSTI (300. OBLETNICA ROJSTVA JOŽEFA MRAKA)	0/1,20	Donacija	da
S0004876	OVITEK PRVEGA DNE Z ZNAMKO IN ŽIGOM IZ SERIJE ZNAMENITE OSEBNOSTI (200-LETNICA ROJSTVA LOUISA BRAILLA)	0/1,20	Donacija	da
S0004895	OVITEK PRVEGA DNE Z ŽIGOM IZ SERIJE RASTLINSTVO - ŽITNI PLEVELI (NJIVSKA ZLATICA)	0/1,20	Donacija	da
S0004896	OVITEK PRVEGA DNE Z ŽIGOM IZ SERIJE SAMOSTANI NA NAŠIH TLEH - KARTUZIJANSKI SAMOSTAN ŽIČE	0/1,20	Donacija	da
S0004898	BILTEN 75/2009	0/0,50	Donacija	da
S0004890	RAZGLEDNIČNA DOPISNICA ŠKOFJELOŠKI PASIJON	0/0,63	Donacija	da
S0004889	PRILOŽNOSTNA ZNAMKA IZ SERIJE RASTLINSTVO (KOKALJ)	0/0,40	Donacija	da
S0004888	PRILOŽNOSTNA ZNAMKA IZ	0/0,23	Donacija	da

	SERIJE RASTLINSTVO (PLAVICA)			
S0004887	PRILOŽNOSTNA ZNAMKA IZ SERIJE RASTLINSTVO (MAK)	0/0,27	Donacija	da
S0004886	PRILOŽNOSTNA ZNAMKA IZ SERIJE TURIZEM (LOVRENŠKA JEZERA)	0/0,35	Donacija	da
S0004884	PRILOŽNOSTNA ZNAMKA GLOBALNO SEGREVANJE OZRAČJA	0/0,45	Donacija	da
S0004885	PRILOŽNOSTNA ZNAMKA GLOBALNO SEGREVANJE OZRAČJA	0/0,45	Donacija	da
S0004883	PRILOŽNOSTNA ZNAMKA OB 90. OBLETNICI IZIDA PRVE SLOVENSKE ZNAMKE (VERIGARJI)	0/0,23	Donacija	da
S0004882	PRILOŽNOSTNA ZNAMKA IZ SERIJE SAMOSTANI NA NAŠIH TLEH (KARTUZIJSKI SAMOSTAN ŽIČE)	0/0,92	Donacija	da
S0004880	PRILOŽNOSTNA ZNAMKA IZ SERIJE RASTLINSTVO (NJIJSKA ZLATA)	0/0,45	Donacija	da
S0004891	OVITEK PRVEGA DNE Z ŽIGOM OB 90. OBLETNICI IZIDA PRVIH SLOVENSkih ZNAMK	0/1,20	Donacija	da
S0004892	OVITEK PRVEGA DNE Z ŽIGOM - OHRANITEV POLARNIH OBMOČIJ IN LEDENIKOV	0/2,00	Donacija	da
S0004893	OVITEK PRVEGA DNE Z ŽIGOM IZ SERIJE TURIZEM - LOVRENŠKA JEZERA	0/1,20	Donacija	da
S0004932	OVITEK PRVEGA DNE Z ŽIGOM IZ SERIJE RASTLINSTVO - ŽITNI PLEVELI	0/2,10	Donacija	da
S0004927	OVITEK PRVEGA DNE Z ŽIGOM IZ SERIJE CESTNA VOZILA (TROLEJBUS)	0/1,70	Donacija	da
S0004928	OVITEK PRVEGA DNE Z ŽIGOM OB 150. OBLETNICI PRENOSA SEDEŽA LAVANTINSKE ŠKOFIJE	0/1,70	Donacija	da
S0004929	BILTEN 77/2009	0/0,50	Donacija	da
S0004912	PRILOŽNOSTNA ZNAMKA SKUPNE IZDAJE POŠTA SLOVENIJE - HRVAŠKA POŠTA (HIŠKA)	0/0,92	Donacija	da
S0004913	PRILOŽNOSTNA ZNAMKA SKUPNE IZDAJE POŠTA SLOVENIJE - HRVAŠKA POŠTA (KAŽUN)	0/0,92	Donacija	da
S0004914	PRILOŽNOSTNA ZNAMKA IZ SERIJE ŽIVALSTVO (MOČVIRSKI KREŠIČ)	0/0,45	Donacija	da
S0004915	PRILOŽNOSTNA ZNAMKA IZ SERIJE ŽIVALSTVO (ROGAČ)	0/0,26	Donacija	da
S0004916	PRILOŽNOSTNA ZNAMKA IZ SERIJE ŽIVALSTVO (ALPSKI KOZLIČEK)	0/0,30	Donacija	da
S0004917	PRILOŽNOSTNA ZNAMKA IZ SERIJE ŽIVALSTVO (PUŠČAVNIK)	0/0,40	Donacija	da
S0004918	PRILOŽNOSTNA ZNAMKA IZ SERIJE UMETNOST (ROMANTIČNO	0/1,50	Donacija	da

	KRAJINSKO SLIKARSTVO)			
S0004919	PRILOŽNOSTNA ZNAMKA IZ SERIJE CESTNA VOZILA (TROLEJBUS)	0/0,92	Donacija	da
S0004920	PRILOŽNOSTNA ZNAMKA OB 150. OBLETNICI PRENOSA SEDEŽA LAVANTINSKE ŠKOFIJE	0/0,92	Donacija	da
S0004921	RAZGLEDNIČNA DOPISNICA OB 200. OBLETNICI USTANOVITVE ILIRSKIH PROVINC	0/0,60	Donacija	da
S0004922	RAZGLEDNIČNA DOPISNICA OB 800-LETNICI USTANOVITVE FRANČIŠKANSKEGA REDA	0/0,60	Donacija	da
S0004923	OVITEK PRVEGA DNE Z ŽIGOM SKUPNE IZDAJE POŠTA SLOVENIJE - HRVAŠKA POŠTA (HIŠKA, KAŽUN)	0/2,90	Donacija	da
S0004924	OVITEK PRVEGA DNE Z ŽIGOM IZ SERIJE ŽIVALSTVO (MOČVIRSKI KREŠIČ)	0/1,30	Donacija	da
S0004925	OVITEK PRVEGA DNE Z ŽIGOM IZ SERIJE ŽIVALSTVO (ROGAČ, ALPSKI KOZLIČEK, PUŠČAVNIK)	0/2,10	Donacija	da
S0004926	OVITEK PRVEGA DNE Z ŽIGOM IZ SERIJE UMETNOST (ROMANTIČNO KRAJINSKO SLIKARSTVO)	0/2,40	Donacija	da
S0004879	PRILOŽNOSTNA ZNAMKA OB 60. OBLETNICI SVETA EVROPE IN PREDSEDOVANJA SLOVENIJE ODBORU MINISTROV SVETA EVROPE	0/0,45	Donacija	da
S0004881	OVITEK PRVEGA DNE OB 60. OBLETNICI SVETA EVROPE IN PREDSEDOVANJA SLOVENIJE ODBORU MINISTROV SVETA EVROPE	0/1,20	Donacija	da
800:LJU;0003004	TELEFONSKI KABEL BERLIN – RIM (DOLŽINA 28 CM)	0/100,00	Donacija	da
800:LJU;0003005	TELEFONSKI KABEL BERLIN – RIM (DOLŽINA 150 CM)	0/100,00	Donacija	da
800:LJU;0003006	SPOJKA (TELEFONSKI KABEL BERLIN - RIM)	0/100,00	Donacija	da
S0004975	MADŽARSKI POŠTNI NABIRALNIK	0/100,00	Donacija	da
800:LJU;0003003	ELEKTRONSKA TELEFONSKA CENTRALA METACONTA 10C	0/1000,00	Donacija	da
S0004972	TELEFONSKI APARAT ISKRA COMET ETA 155 PH		Donacija	da
S0004973	ZNAČKA ISKRA	0/10,00	Donacija	da
S0004974	ZNAČKA ISKRA	0/10,00	Donacija	da
S0004968	TELEFONSKI APARAT ISKRA ATA - 32K	0/100,00	Donacija	da
S0004969	OHIŠJE TELEFONSKGEGA APARATA ISKRA ETA 80	0/50,00	Donacija	da
S0004970	TELEFONSKI APARAT ISKRA ATA 11	0/100,00	Donacija	da
S0004971	TELEFONSKI APARAT ISKRA ATA 61	0/100,00	Donacija	da
S0004967	JAVNA TELEFONSKA GOVORILNICA TELEKOM	0/200,00	Donacija	da

	SLOVENIJE			
S0004966	JAVNA TELEFONSKA GOVORILNICA TELEKOM SLOVENIJE	0/200,00	Donacija	da
S0004965	JAVNA TELEFONSKA GOVORILNICA TELEKOM SLOVENIJE	0/200,00	Donacija	da
S0004964	JAVNA TELEFONSKA GOVORILNICA TELEKOM SLOVENIJE	0/200,00	Donacija	da
S0004963	JAVNA TELEFONSKA GOVORILNICA TELEKOM SLOVENIJE	0/200,00	Donacija	da
S0004950	PRILOŽNOSTNA ZNAMKA IZ SERIJE Z ŽLICO PO SLOVENIJI (ZASAVSKA JETRNICA)	0/0,45	Donacija	da
S0004951	PRILOŽNOSTNA ZNAMKA IZ SERIJE Z ŽLICO PO SLOVENIJI (FUNŠTERC IN GRENADIRMARŠ)	0/0,45	Donacija	da
S0004952	PRILOŽNOSTNA ZNAMKA IZ SERIJE ARHEOLOŠKE NAJDBE (OKRAŠENO REZILO BRONASTEGA BODALA)	0/0,92	Donacija	da
S0004953	PRILOŽNOSTNA ZNAMKA BOŽIČ 2009	0/0,40	Donacija	da
S0004954	PRILOŽNOSTNA ZNAMKA NOVO LETO 2010	0/0,26	Donacija	da
S0004955	ZVEŽČEK Z ZNAMKAMI NOVO LETO 2010	0/7,51	Donacija	da
S0004956	ZVEŽČEK Z ZNAMKAMI BOŽIČ 2009	0/7,51	Donacija	da
S0004957	DOTISKANA DOPISNICA ČETRTO OKNO KRANJ 2009	0/0,52	Donacija	da
S0004958	OVITEK PRVEGA DNE IZ SERIJE Z ŽLICO PO SLOVENIJI (ZASAVSKA JETRNICA, FUNŠTERC IN GRENADIRMARŠ)	0/1,80	Donacija	da
S0004959	OVITEK PRVEGA DNE IZ SERIJE IZ SERIJE ARHEOLOŠKE NAJDBE (OKRAŠENO REZILO BRONASTEGA BODALA)	0/1,70	Donacija	da
S0004960	OVITEK PRVEGA DNE BOŽIČ 2009	0/1,20	Donacija	da
S0004961	OVITEK PRVEGA DNE NOVO LETO 2010	0/1,20	Donacija	da
S0004962	BILTEN 78/2009	0/0,50	Donacija	da
800:LJU;0003002	GORSKO KOLO ROG HORIZONT	40,00/60,00	Lastna sredstva	da
800:LJU;0002989	ČRTALNIK	0/15,00	Donacija	da
800:LJU;0002990	SKOBELJ	0/15,00	Donacija	da
800:LJU;0002991	SKOBELJ	0/15,00	Donacija	da
800:LJU;0002992	SKOBELJ	0/15,00	Donacija	da
800:LJU;0002993	SKOBELJ	0/15,00	Donacija	da
800:LJU;0002994	SKOBELJ	0/15,00	Donacija	da
800:LJU;0002995	SKOBELJ	0/25,00	Donacija	da
800:LJU;0002996	ŽAGA	0/25,00	Donacija	da
800:LJU;0002997	ŽAGA	0/25,00	Donacija	da
800:LJU;0002998	ŽAGA	0/25,00	Donacija	da
800:LJU;0002999	ŽAGA	0/25,00	Donacija	da
800:LJU;0003000	ŽAGA	0/25,00	Donacija	da

800:LJU;0002971	SKOBELJ	0/15,00	Donacija	da
800:LJU;0002972	SKOBELJ	0/50,00	Donacija	da
800:LJU;0002973	TESARSKA PLENKAČA	0/60,00	Donacija	da
800:LJU;0002974	TESARSKI SVEDER	0/70,00	Donacija	da
800:LJU;0002975	TESARSKI SVEDER	0/70,00	Donacija	da
800:LJU;0002976	ŽAGA	0/40,00	Donacija	da
800:LJU;0002977	ŽAGA	0/30,00	Donacija	da
800:LJU;0002978	DLETO	0/40,00	Donacija	da
800:LJU;0002979	KOTNO MEROLO	0/10,00	Donacija	da
800:LJU;0002980	ŽAGA	0/30,00	Donacija	da
800:LJU;0002981	SKOBELJ	0/30,00	Donacija	da
800:LJU;0002982	SVEDER	0/50,00	Donacija	da
800:LJU;0002983	SVEDER	0/50,00	Donacija	da
800:LJU;0002984	REZKAR SPIRALNIH UTOROV	0/50,00	Donacija	da
800:LJU;0002985	SKOBELJ	0/20,00	Donacija	da
800:LJU;0002986	SKOBELJ	0/20,00	Donacija	da
800:LJU;0002987	SKOBELJ		Donacija	da
800:LJU;0002970	LESENI VOZIČEK	0/15,00	Donacija	da
S0004948	MAKETA OGLARSKE PREME Z VREČAMI	120,00/120,00	Lastna sredstva	da
S0004947	MAKETA KLAVŽ	900,00/900,00	Lastna sredstva	da
800:LJU;0002969	NOSILNI STEBER KOZOLCA	0,00/200,00	Donacija	da
800:LJU;0002968	THONETOVA ODTISNA PLOŠČA	0,00/200,00	Donacija	da
800:LJU;0002966	PISALNI STROJ NAUMANN ERICA	0/50,00	Donacija	da
800:LJU;0002967	FILMSKI PROJEKTOR RUSKE ZNAMKE MIR	0/10,00	Donacija	da
S0004936	ZABOJ ZA STEKLENE PLOŠČE	0/10,00	Donacija	da
S0004937	MONTAŽNA MERILNA DESKA	0/10,00	Donacija	da
S0004938	POVEČEVALNO STEKLO	0/10,00	Donacija	da
S0004939	REFLEKTOR AGFA	0/10,00	Donacija	da
S0004940	MERILNA DESKA ZA REZANJE FOTOGRAFIJ	0/10,00	Donacija	da
S0004941	FOTOGRAFSKI PRIPOMOČKI	0/10,00	Donacija	da
S0004942	REFLEKTORJI	0/10,00	Donacija	da
S0004943	MONTAŽNA DESKA IDRO	0/10,00	Donacija	da
S0004944	REFLEKTOR	0/10,00	Donacija	da
S0004945	MEDENINASTA GRELNA PLOŠČA	0/10,00	Donacija	da
S0004946	SUŠILEC	0/10,00	Donacija	da
800:LJU;0002963	POVEČEVALNIK ZA RAZVIJANJE FOTOGRAFIJ	0/10,00	Donacija	da
800:LJU;0002964	POVEČEVALNIK ZA RAZVIJANJE FOTOGRAFIJ LEITZ	0/10,00	Donacija	da
800:LJU;0002965	SERIJOGRAF AGFA	0/0,50	Donacija	da
800:LJU;0003001	DIRKALNO KOLO EIVIE1	0/ 16000,00	Donacija	da
S0004909	TISKARSKI OFFSET STROJ REX ROTARY 1502 S Z OMARICO S POTREBŠČINAMI	0/50,00	Donacija	da
S0004865	MERILEC VLAGE IN TEMPERATURE ZNAMKE VEB FEINGERATEBAU, 9362 DREBACH, ERG., GDR	0/10,00	Donacija	da
S0004897	PRILOŽNOSTNA ZNAMKA IZ SERIJE ŠPORT - SVETOVNO PRVENSTVO V ATLETIKI	0/0,45	Donacija	da
S0004899	PRILOŽNOSTNA ZNAMKA OB SVETOVNEM PRVENSTVU V ORANJU	0/0,45	Donacija	da

S0004900	PRILOŽNOSTNA ZNAMKA IZ SERIJE EUROPA - ASTRONOMSKO-GEOFIZIKALNI OBSERVATORIJ GOLOVEC	0/0,92	Donacija	da
S0004901	PRILOŽNOSTNA ZNAMKA IZ SERIJE SLOVENSKA MITOLOGIJA - VOLKODLAK	0/0,70	Donacija	da
S0004902	PRILOŽNOSTNA ZNAMKA IZ SERIJE I FEEL SLOVENIA - PLETENO SRCE IZ TESTA	0/0,40	Donacija	da
S0004903	PRILOŽNOSTNA ZNAMKA - 50. JAZZ FESTIVAL	0/0,92	Donacija	da
S0004904	OVITEK PRVEGA DNE Z ŽIGOM IZ SERIJE ŠPORT - SP V ATLETIKI	0/1,20	Donacija	da
S0004905	OVITEK PRVEGA DNE Z ŽIGOM OB SVETOVNEM PRVENSTVU V ORANJU	0/1,20	Donacija	da
S0004906	OVITEK PRVEGA DNE Z ŽIGOM IZ SERIJE EUROPA - ASTRONOMIJA	0/2,40	Donacija	da
S0004907	OVITEK PRVEGA DNE Z ŽIGOM IZ SERIJE SLOVENSKA MITOLOGIJA - VOLKODLAK	0/1,50	Donacija	da
S0004908	OVITEK PRVEGA DNE Z ŽIGOM OB 50. LETNICI JAZZ FESTIVALA	0/1,70	Donacija	da
S0004930	DOPISNICA - FILATELISTIČNA MEDDRUŠTVENA RAZSTAVA, TRBOVLJE 2009	0/0,52	Donacija	da
S0004931	DOPISNICA - FILATELISTIČNA RAZSTAVA MLADIH - TRBOVLJE 2009	0/0,52	Donacija	da
S0004878	BILTEN 74/2009	0/0,50	Donacija	da
SKUPAJ		10,140/124.667		

*(vpiše se MK, drugi proračunski viri, sponzorji, donacija, lastna sredstva)

Realizacija zastavljenih ciljev pri izvajanju nalog Odkupi premične kulturne dediščine

TMS zaradi izredne prostorske omejenosti v depojih in zelo slabih pogojev v obstoječih depojih, izvaja zelo selektivno zbiralno politiko že vrsto let. Večina odkupljenih in doniranih predmetov je bila izvedena za potrebe dopolnjevanja obstoječih ali na novo pripravljenih razstav ali smo jih prevzeli zaradi izrednega pomena na področju tehniške dediščine in zgodovine znanosti. Velik delež novo pridobljenih predmetov predstavljajo donacije.

DODATEK:

A. PROSTORI

1. Podatki o količini m² novo pridobljenih prostorov v letu 2009

Naslov:	Površina (m ²):	Namembnost (depoji, razstavní prostor, delavnice, uprava...)	Varovanje (fizično, elektronsko, kombinirano, ne)

SKUPAJ			
---------------	--	--	--

2. Zbirnik prostorov za izvajanje dejavnosti	Površina (m ²):
<i>Navodilo:</i>	
<ul style="list-style-type: none"> Skupna površina prostorov naj se ujema s tabelo »Popis objektov in prostorov« 	
Razstavniki prostori za stalne razstave	7246
Razstavniki prostori za občasne razstave	450
Prostori za poslovno dejavnost	70
Prostori kustoski in dokumentacije	250
Prostori za izvajanje pedagoške in andragoške dejavnosti	170
Delavnice	317
Dislocirane enote	1077
Depoji	3117
Muzejska trgovina	20
Drugo dislocirana enota Polhov Gradec	480
SKUPAJ	13197

3. Posebno varovanje po projektih:			
Naslov:	Število predmetov:	Varovanje (fizično, elektronsko, kombinirano, ne)	Po zavarovalnih policah
Razstava Bloudek	1	ne	1206797
Razstava Bloudek	1	ne	1211291

B. INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE IN NAKUP OPREME

1. Investicijsko vzdrževanje s sredstvi MK – realizacija po odločbi za leto 2009			
Namen	Višina namensko odobrenih sredstev MK	Porabljena višina sredstev	Opombe
Investicijsko vzdrževanje Polhov Gradec	37.160	39.277	Odločba MK 47800-19/2009
Investicijsko vzdrževanje	42.150	45.366	Odločba MK-62100-19/2008/41
Investicijsko vzdrževanje	12.285	16.024	Odločba MK-62100-19/2008/31
SKUPAJ	91.595	100.667	

2. Nakup opreme s sredstvi MK – realizacija po odločbi za leto 2009			
Namen	Višina namensko odobrenih sredstev MK	Porabljena višina sredstev	Opombe

a) Oprema za vzpostavitev in izboljšanje sistema varovanja ter ureditev depojev:			
<i>Vpišete vrsto opreme</i>			
Platoji in regali	10.500	11.726	Odločba MK-62100-19/2008/41
Montaža pvo sistema in video nadzor	11.300	11.709	Odločba MK-62100-19/2008/41
b) Oprema za restavratorske delavnice:			
Odsesovalna naprava, del. stroji, razvlažilci razsvetljava	24.600	21.789	Odločba MK-62100-19/2008/41
Drobni inventar	2.000	1.958	Odločba MK-62100-19/2008/41
c) Oprema za razstave:			
Vitrine, dvd, plasma, pohištvo	24.500	26.518	
d) Nujna računalniška oprema (<i>Navodilo: če ste opremo vpisali že pri točki digitalizacija je na tem mestu ne vpisujte več</i>):			
e) Drugo (navedite):			
Viličar	23.000	28.192	Odločba MK-62100-19/2008/41
SKUPAJ	75.200	101.892	

3. Investicijsko vzdrževanje in nakup opreme s sredstvi lokalne skupnosti in drugih virov

Namen	Vir	Odobrena sredstva	Porabljena višina sredstev	Opombe
SKUPAJ				

C. ZAPOSLENI

1. Število zaposlenih po področjih dejavnosti muzeja

Navodilo:

- Vpiše se stanje zaposlenih, ki jih financira MK na dan 31.12.2009

Skupno število zaposlenih :	31	
Poslovna dejavnost	Direktor	1
	Pomočnik direktorja	1
	Služba za komunikacije	1
	Finančna služba	1
	Tehnična služba	12
SKUPAJ	16	
Strokovna dejavnost	Kustosi	8
	Konservatorji, restavradorji	7
	Druge strokovne službe	0
SKUPAJ	15	
Ostalo:		
Število zaposlenih za določen čas:	1	
Število zaposlenih za nedoločen čas:	30	
Število zaposlenih, ki jih financira lokalna skupnost:	1, Pošta/Telekom 4, TMS 6, javna dela	
Število zaposlenih drugi viri:		

2. Število zaposlenih v muzeju glede na starost

Navodilo:

- Vpiše se stanje zaposlenih, ki jih financira MK na dan 31.12.2009

starostni razredi	število vseh zaposlenih	število zaposlenih -strokovna dejavnost
do 29 let	1	0
od 30 do 39 let	5	2
od 40 do 49 let	14	10
od 50 do 59 let	10	3
nad 60 let	1	0
SKUPAJ	31	15

D. DOSTOPNOST DO PREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE

1. Ali ste imeli v letu 2009 dostop v javni zavod urejen za gibalno in senzorno ovirane osebe:

DA

NE

DELNO

2. Izvedene izboljšave za boljšo fizično dostopnost do kulturne dediščine v letu 2008

	Opis izboljšave	Financer (MK, lokalna skupnost,

		drugo)
Dostopnost za gibalno ovirane		
Dostopnost za senzorno ovirane		
Zaščitne ograje		
Ukrepi za varnost obiskovalcev	Ograja na stopnicah	MK
Drugo		

Ali ste imeli v letu 2009 del programa prilagojen senzorno in gibalno oviranim osebam ? (na kratko opišite naslov programa in prilagoditev)

V letu 2009 smo pričeli sodelovati z Društvom slepih in slabovidnih iz Ljubljane, s katerimi pripravljamo skupaj vodstvo za slepe in slabovidne. Poskusna vodstva smo imeli že letos, v naslednjem letu pa jih bomo vključili v redni program na obeh lokacijah.

Posamezne delavnice in programi, ki so prilagojeni skupinam s posebnimi potrebami:

1. Prikaz kovanja podkev– opisna razlaga in možnost otipa izdelkov ter slušne zaznave
2. Vodenje za slepe in slabovidne - Opisno vodenje prilagojeno slepim in slabovidnim z možnostjo dotikanja posameznih eksponatov
3. Delavnica oblikovanja krušnega testa za otroke – razvijanje ročnih spretnosti, tipalna in vohalna stimulacija
4. Delavnica peke kruha za odrasle
5. Prikaz ulivanja črk-opisna razlaga in možnost otipa ulite črke

Izvedba delavnic poteka v pritličnem delu muzejskih zbirk, kjer imamo že nekaj let urejene klančine, zato je dostopno tudi gibalno oviranim obiskovalcem.

Število dni poslovanja (odprtost) muzejev	335 dni
--	---------

4. Evidenca obiskovalcev javnega zavoda v letu 2009					
Vrsta vstopnice	Cena vstopnice (v €)	Število izdanih vstopnic			Dohodek od prodanih vstopnic (v €)
		Obiskovalci iz Slovenije	Obiskovalci iz tujine	SKUPAJ	
<i>brezplačna vstopnica</i>	0	7570	579	8149	0
Posamezno odrasli Bistra	4	5054	786	5840	23.360,00
Posamezno otroci Bistra	3	2798	86	2884	8.652,00
Skupina odrasli Bistra	3,20	1343	868	2211	7.075,20
Skupina otroci Bistra	2,40	18156	73	18229	43.749,60
Družinska vstopnica Bistra	11	549		549	6.039,00
Park Bistra	0,80	1092	255	1347	1.077,60
Brezplačna vstopnica P.Gradec	0	1371	0	1371	0
Posamezno odrasli P.Gradec	2	755	4	759	1.518,00
Skupina odrasli P.Gradec	1,60	241	0	241	385,60
Posamezno otroci P.Gradec	1,50	128	0	128	192,00
Skupina otroci P.Gradec	1,20	659	16	675	1.012,50

Posamezno odrasli Soteska	1,50	68	6	74	111,00
Posamezno otroci Soteska	1,30	34	3	37	48,10
Skupina odrasli Soteska	1,30	/	/	420	546,00
Skupina otroci Soteska	1,10	45	/	125	137,50
SKUPAJ		39863	2676	43039	93904,1

Ocenjeno število vseh obiskovalcev, ki niso prejeli vstopnice (<i>npr.: odprta razstav...</i>)	Bistra 1300 Polhov Gradec 400
Število uporabnikov digitalnih vsebin na spletu	98.000

E. DEJAVNOST SPECIALNE KNJIŽNICE ZA KULTURNO DEDIŠČINO

Število enot knjižničnega gradiva v specialni knjižnici (do 31.12.2008)	12476
Število enot knjižničnega gradiva pridobljenega z nakupom v letu 2009	34
Število enot knjižničnega gradiva pridobljenega z izmenjavo v letu 2009	124
SKUPAJ	158
Število strokovnih delavcev v knjižnici	0
Število zunanjih uporabnikov v knjižnici	9
Dostopnost do elektronskih publikacij	da ne (<i>obkrožite</i>)
Površina prostorov, ki so namenjeni specialni knjižnici	30 m ²

2. Posebni del – poročilo o doseženih ciljih in rezultatih

1. Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje posrednega uporabnika;

Pravno podlago za delovanje Tehniškega muzeja Slovenije daje ustanovitveni akt iz leta 2003 (ULRS 60/03).

Sklep o spremembi in dopolnitvi Sklepa o ustanovitvi javnega zavoda Tehniški muzej Slovenije (ULRS, 119/07).

Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o ustanovitvi javnega zavoda Tehniški muzej Slovenije (ULRS, 8/09).

V Nacionalnem programu za kulturo so zastavljeni najpomembnejši cilji na vseh področjih kulture.

Ob koncu leta 2002 je bil sprejet nov Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ULRS 96/02), ki pomeni krovni zakon za vso dejavnost s področja kulture. Zakon opredeljuje javni interes za kulturo, njegove izvajalce, financiranje in osnovne organizacijske oblike javnih zavodov. Bistvene novosti glede na prejšnjo ureditev so v načinu financiranja (javni pozivi in javni razpisi), možnost sklepanja večletnih pogodb, razmejitev pristojnosti z lokalnimi skupnostmi in večja fleksibilnost pri sklepanju delovnih razmerij.

Zakon o varstvu kulturne dediščine (ULRS 7/99) opredeljuje nepremično in premično kulturno dediščino in odgovornost zanjo. Določa naloge javne službe na področju varstva

dediščine in izvajalce. Muzeji so opredeljeni kot nosilci javne službe za področje varstva premične dediščine. Zakon natančno določa, katere zadolžitve sodijo v okvir javne službe in muzeje razdeli na različne kategorije. Zakon muzeje obravnava precej na kratko, zato je v prenovljeni različici pričakovati natančnejša določila glede notranje organizacije, kadrovskih in prostorskih potreb, strokovnih služb in financiranja.

Uredba o vzpostavitvi muzejske mreže za izvajanje javne službe na področju varstva premične kulturne dediščine in določitvi državnih muzejev (ULRS 97/00), uvršča obstoječe muzeje v eno od kategorij: državni, pokrajinski, mestni, medobčinski in posebni muzeji. Uredba uvaja pojem matičnosti, pri čemer državni muzeji opravljajo strokovno matičnost na svojem strokovnem področju za vso državo, ostali muzeji v mreži pa teritorialno matičnost. Zakon določa deset državnih muzejev in galerij in opredeljuje strokovno področje, ostalim muzejem pa določa področja in območja za katera izvajajo javno službo. Uredba omogoča tudi obstoj in ustanovitev privatnih muzejev.

Ostali zakoni, ki urejajo delovanje muzejev:

Pravilnik o strokovnih, prostorskih in tehničnih pogojih za izvajanje javne službe na področju varstva premične kulturne dediščine (ULRS 113/00)

Pravilnik o napredovanju zaposlenih v javnih zavodih na področju kulture (ULRS 41/94)

Zakon o delovnih razmerjih (ULRS 42/02),

Zakon o zavodih (ULRS 12/91, 8/96),

Zakon o javnih uslužbencih (ULRS 56/02),

Zakon o avtorskih in sorodnih pravicah (ULRS 21/95, 9/01).

2. Dolgoročni cilji posrednega uporabnika, ki izhajajo iz večletnega programa dela in razvoja posrednega uporabnika oz. področnih strategij in nacionalnih programov;

Osrednji razstavní prostori TMS so v gradu Bistra. Postopek denacionalizacije, ki je trajal od leta 1993 se je zaključil. Muzej bo obdržal svoje prostore v gradu, del obrobniñ parcel vključno z ribnikom pa je že bil v naravi vrnjen denacionalizacijskim upravičencem.

Depo na Ptuju urejamo v okviru razpoložljivih finančnih sredstev, obnova vojašnice na Pivki, kjer si bomo nove depoje delili z Muzejem novejše zgodovine Slovenije, napreduje in kot kaže se bo nadaljevala tudi v letu 2010. Selitev Muzeja pošte in telekomunikacij na novo lokacijo v Polhovem Gradcu smo izvedli v izredno kratkem času. Od otvoritve 11. junija 2008 nadaljujemo z urejanjem stalne razstave in poskušamo muzej čim bolj približati javnosti, kar pa zaradi nerazumevanja lokalnih struktur poteka počasneje od načrtov. Na stari lokaciji v Škofji Loki smo zaradi dobriñ klimatskih pogojev ohranili depoje za manjše občutljive eksponate, ki pa jih bomo morali v letošnjem letu izprazniti.

Dolgoročni cilji:

Prenova Bistre kot osrednje lokacije muzeja z večino razstavnih prostorov.

Prenova obstoječih stalnih razstav in postopna ureditev novih tematik. Rešitev depojske problematike.

Vzpostavitev novih zbirk, s katerimi bi pokrili vsebine, ki jih danes v državi nihče ne obdeluje.

Ohraniti položaj enega najbolj prepoznavnih in obiskaniñ slovenskih muzejev.

Širitev obsega in kakovosti pedagoško-andragoške ponudbe.

Zagotavljati stalno rast lastnega dohodka.

Ureditev poslovnih prostorov in knjižnice.

3. Letni cilji posrednega uporabnika, zastavljene v obrazložitvi finančnega načrta posrednega uporabnika ali v njegovem letnem programu dela - kratek povzetek letniñ ciljev iz programa dela

Najpomembnejši letni cilji:

Evidentiranje in dokumentiranje tehniške dediščine, prehod na novo programsko opremo.

Restavratorske dejavnosti pretežno za nove razstave

Občasni razstavi o Stanku Bloudku in Pavlu Kunaverju, dopolnjevanje stalne zbirke Muzeja pošte in telekomunikacij v Polhovem Gradcu, prilagoditev občasne razstavi Dve kolesi in par nog za stalno zbirko, gostovanja občasnih razstav.

Pedagoško-andragoški program obogatiti z novimi delavnicami, pričetek ponudbe gostovanj otroških delavnic po slovenskih šolah.

Pričetek izvajanja dveh evropskih projektov iz programa Kultura.

Dnevi fizike in dnevi elektrotehnike ter Verižni eksperiment.

4. Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev, upošteva fizične, finančne in opisne kazalce, določene v obrazložitvi finančnega načrta posrednega uporabnika ali v njegovem letnem programu dela po posameznih področjih dejavnosti.

Leto 2009 je bilo eno najbogatejših in tudi najtežjih v zadnjem obdobju, predvsem zaradi obsežnih investicijskih projektov in bogatega programa gostovanj. Povsem nova izkušnja pa je delo na evropskih projektih, ki pa doslej poteka v okviru načrtov. Program je bil v vsebinskem smislu praktično v celoti izpolnjen, izpeljali pa smo še nekaj nenačrtovanih projektov.

Finančno poslovanje je bilo pozitivno, velik presežek prihodkov nad odhodki je posledica priliva evropskih sredstev, ki bodo v večini porabljeni v naslednjih dveh letih. Brez upoštevanja tega je muzej v letu 2009 posloval pozitivno. Precej več kot v preteklih letih je bilo namenjeno investicijskem vzdrževanju in nakupu opreme, kjer smo prišli do nekaterih pomembnih pridobitev. Glede na načrt smo precej privarčevali pri izvedbi programa, predvsem s plačevanjem vodičev in demonstratorjev z avtorskimi pogodbami, močno pa smo racionalizirali tudi izvedbo razstav.

Število obiskovalcev je v letu 2009 preseglo številko 43 000 in je vendarle bilo za slabih 5% manjše kot leto poprej. Ker je določen upad viden tudi pri vseh drugih aktivnostih (poroke, najemi prostorov), predvidevamo, da je vzrok za to predvsem v gospodarski krizi. Število obiskovalcev v Polhovem Gradcu (malo nad 3 000) pa je prvi celoletni rezultat, ki je malce pod pričakovanji.

Pedagoško-andragoški program deluje zelo uspešno tako po obsegu kot po kvaliteti, tudi tu pa smo zaznali rahel upad števila udeležencev, je pa bil izvedenih več programov.

Evidentiranje in dokumentiranje

Na področju evidentiranja in dokumentiranja je bilo v letu 2009 opravljeno več dela zaradi dodatnih sredstev za digitalizacijo. Ob začetku leta smo prešli na nov računalniški program. V skladu z zahtevami matičnosti smo strokovno in organizacijsko sodelovali v številnih projektih iz področja varstva tehniške dediščine in pri pripravi podzakonskih aktov za MK. V letu 2009 je bilo evidentiranih 181 predmetov, dokumentiranih pa 293.

Na povabilo Ministrstva za kulturo kot koordinatorja projekta Athena smo za portal Europeana za 545 izbranih predmetov iz zbirk TMS uredili meta-podatkovne zapise v računalniški podatkovni bazi TMA, profesionalno fotografirali 290 predmetov in pridobili 706 fotografij.

Konserviranje in restavriranje

Restavratorsko in konservatorsko delo je preseglo zastavljene cilje, saj smo poleg rednega dela izvedli še nekaj nenačrtovanih akcij. Skupno je bilo konzerviranih 276 eksponatov in restavriranih 70.

Razstavna dejavnost

Sklop Predstavljanje premične kulturne dediščine je bil glede na sprejeti program TMS, razen redkih izjem, v celoti realiziran.

Pri Stalnih razstavah je prišlo predvsem do dopolnitev v okviru gozdarstva in lesarstva ter v okviru Muzeja pošte in telekomunikacij. Do odstopanja, natančneje odmika, je prišlo pri selitvi občasne razstave »Kolo in njegov razvoj (Dve kolesi in par nog)« v stalno zbirko. Razstava je sicer v celoti pripravljena na selitev, zaradi povpraševanja pa smo poleg gostovanja na Jesenicah, gostovali tudi v Velenju do decembra 2009. Ker je TMS zaradi neogrevanja zaprt za nenajavljene skupine do marca, načrtujemo otvoritev le-te takoj v začetku sezone. Zadnjega gostovanja v Muzeju premogovništva ob izdelavi načrta dela za 2009 nismo predvideli. Odločitev se je izkazala kot zelo uspešna, saj je razstava naletela celo na dober odziv pri obiskovalcih, kot tudi v lokalnih medijih. Zaradi racionalizacije smo multimedijsko opremo s te razstave uporabili na razstavi Stanko Bloudek – Leteči človek. Smo pa daleč preseгли pričakovanja z gostovanji razstav, tako lastnih, kot drugih ustanov. Posebej uspešno je bilo gostovanje razstave Od vijaka do junaka, ki že tretje leto gostuje po Sloveniji in tujini. Lani smo predvidevali gostovanje v Tehniškem muzeju v Brnu, imeli pa smo še dve dodatni lokaciji na Češkem. Skupno si je razstavo ogledalo na 3 lokacijah 35.000 obiskovalcev, imeli smo dobro medijsko pokritost. Po dvakrat smo gostovali še z razstavami V kraljestvu Zlatoroga, Masivni stoli F. Ziherla in J.V. Valvasor. Razstava o Bloudku Leteči človek je po zaprtju muzeja v Bistri gostovala v Idriji. Skupaj smo imeli 15 gostovanj, 9 različnih razstav, ki si jih je ogledalo okrog 65.000 obiskovalcev.

Poleg tega je v TMS v Bistri in Polhovem Gradcu gostovalo 10 razstav, večina je plod sodelovanja z muzeji, društvi, lokalno skupnostjo in zasebniki.

V sklopu projekti financirani s strani EU pa TMS sodeluje v 2 projektih, ki se zaključita v letu 2011 in sicer Science Adventure in A Taste of Europe.

Pedagoška in andragoška dejavnost

Pedagoško andragoško program je bil v letu 2009 zelo uspešno in kakovostno izveden. Sicer je bilo v celoti nekaj manj udeležencev programov v Bistri (v Polhovem Gradcu nekoliko več), je pa bilo več izvedenih programov. Nekoliko manjše število je najbrž odraz gospodarske krize, saj opažamo upad števila obiskovalcev v celoti, čeprav ni pretirano velik. Nekaj delavnic je bilo izvedenih izmed predvidenega, nekaj pa jih predvsem zaradi pomanjkanja interesa ni bilo izvedenih.

Posebna novost je izvedba delavnic na šolah, ki poteka v zimskem času, ko je muzej zaprt za javnost. Izpeljali smo 9 delavnic, ki se jih je udeležilo 433 otrok. V letu 2009 ni bilo nobenih prijav na otroško delavnico vetrokaz, vremenski kviz in kviz »Ali poznam svoje kolo« (pri slednjemu je bil vzrok selitev razstave o kolesih). Nove delavnice za otroke »Tiskanje s plakatnimi črkami« nismo izvedli zaradi časovnega zamika izdelave plakatnih črk (naročilo je bilo izdelano šele konec leta 2009), je bila pa z njimi izvedena nedeljska demonstracija. Delavnice »Ročno zveži svojo knjigo in pojdi po razstavi« nismo izvedli, zaradi neuskkljenosti oz. prezasedenosti Zavoda Parnas, ki naj bi uvedel naše demonstratorje za izvajanje otroške delavnice. Uspešno pa smo v okviru občasnih razstav uvedli in izvedli popolnoma nove delavnice: sito, letalo na stisnjen zrak in padalca, ki so obiskane tudi po selitvi razstav. Nova demonstracija »Nori magneti« je ravno tako dobro obiskana. V letu 2009 smo k sodelovanju povabili različna društva, ki delujejo na področju znanosti in tehnike in so predstavila svojo dejavnost v obliki razstave in delavnic za otroke ter njihove starše. Pri andragoškem programu zaradi premalo prijav niso bile izvedene sledeče delavnice za odrasle: delavnica izdelave dražgoških kruhkov, delavnica arhitekturnega risanja, knjigoveška delavnica, delavnica tiskanja s plakatnimi črkami in pletenje košar, so pa bile izvedene

delavnice peke kruha, restavriranja in Tiffany tehnike. Vse nedeljske demonstracije (prikazi na tiskarskem oddelku, kovanje podkev, klekljanje, izdelava slamnikov, klobuka iz polsti, izdelava kolesa v kolarski delavnici, prikaz delovanja starih tekstilnih strojev, žaganje hlodovine z žago venecijanko, prikaz mlačve žita z lokomobilom Teslovi poizkusi) so bile izvedene po rednem koledarskem programu. Na spored smo uvedli tudi nove nedeljske demonstracije: trenje lanu, nore magnetne in tiskanje s plakalnimi črkami.

V aprilu je potekala že tradicionalna akcija **Dnevi elektrotehnike**, ki smo ji naslednji mesec dodali še peto ponovitev prireditve **Dnevi fizike**. Kot že leto poprej je v okviru te prireditve potekal Verižni eksperiment, ki pa smo ga zaradi prostorskih možnosti izpeljali v Železniškem muzeju. Preko vsega leta smo v sodelovanju z Društvom matematikov, fizikov in astronomov izvedli še nekaj gostovanj po šolah v Sloveniji in zamejstvu. Poletne počitniške dejavnosti so potekale v treh od načrtovanih štirih terminov.

Izdajateljska dejavnost

Izdaja kataloga ob razstavi *Leteči človek* je bila načrtovana in tudi realizirana. Katalog je naletel na zelo dober odziv, dve tretjini naklade je že pošlo.

Je pa TMS načrtoval izdajo dveh katalogov na temo zgodovina koles in zgodovina tiskarstva, ki naj bi bila financirana iz lanskih sredstev. V lanskem letu se je zaradi krize zmanjšal lastni dohodek (vstopnine, prireditve in najem prostora), zato ni bilo možnosti za tisk. So pa pripravljene vsi materiali, tako da bosta oba kataloga izdana v letu 2010.

Vodnik po muzeju pošte in telekomunikacij v slovenskem in angleškem jeziku ni bil predviden v programu za leto 2009, vključili smo ga šele po prejemu dodatnih sredstev z MK ter Pošte Slovenije in Telekoma Slovenije, kajti pokazala se je potreba po tovrstnem posredovanju informacij.

5. Nastanek morebitnih nedopustnih ali nepričakovanih posledic pri izvajanju programa dela (po potrebi);

Nepredvidenih posledic pri izvajanju programa v letu 2009 ni bilo.

6. Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev v primerjavi z doseženimi cilji iz poročila preteklega leta ali več preteklih let – za tiste kategorije, katerih načrtovanje in uresničevanje spremljamo vsako leto in po isti metodiki;

Na področju evidentiranja in dokumentiranja smo nadaljevali v preteklih letih zastavljen program računalniške obdelave, obseg pa je bil zaradi dodatnih sredstev povečan. V letu 2008 je bilo na novo evidentiranih 80 enot gradiva in dokumentiranih 1261 predmetov.

Dejanskih novih pridobitev je tako kot v prejšnjih letih relativno malo, kar je posledica pomanjkanja depojev in nemogočih klimatskih razmer. Večino novega gradiva pridobimo z donacijami.

Pri razstavnih dejavnosti smo zastavljene cilje močno presegli. Razstavi *Leteči človek* in *Moje zvezdarne* – Pavel Kunaver sta doživeli lep sprejem javnosti in izjemno visoko odmevnost v medijih. Tudi druge, sicer manjše razstave, pritegnejo pozornost obiskovalcev, z njimi pa, kljub manjšim razpoložljivim sredstvom, nadaljujemo že več let trajajočo usmeritev postopnega posodabljanja stalnih zbirk. Veliko zanimanje in odlični odzivi na lokalnem nivoju vlada tudi za potujoče razstave, kar potrjuje ugotovitev, da so bila vlaganja v vsebino in opremo v preteklosti dobro zamišljena in upravičena. Ocenjeno število 65 000 obiskovalcev je dokaz, da je takšna usmeritev upravičena in jo bomo nadaljevali tudi v prihodnje.

Dnevi elektrotehnike in Dnevi fizike so postali del železnega repertoarja muzeja, preko celega leta pa smo nadaljevali z gostovanji Demo verige po slovenskih šolah, novost pa so muzejske delavnice, ki jih pripravimo na zainteresiranih šolah.

Kvaliteta restavratorskega in konservatorskega dela se iz leta v leto dviga. Poudarek dela je na gradivu, ki se pripravlja za razstavo, vedno več pa je tudi dela na preventivni konservaciji. Ob tem je potrebno poudariti, da še tako odlična preventiva ne zagotavlja ohranitve eksponatov, če klimatske razmere ne dosegajo osnovnih standardov. Sklep sveta, da muzej po selitvi iz Škofje Loke obdrži prostore v Starološkem gradu pomeni veliko olajšanje, vendar bomo morali prostore v letu 2010 izprazniti in primerno rešitev še iščemo.

Finančni rezultati v letu 2009 so v celoti gledano pozitivni, kljub temu, da smo v tem letu po doseženem dogovoru izplačali dolg zaradi premalo izplačanih plač. Poslovanje muzeja je že več let stabilno, še vedno pa je TMS v primerjavi z ostalimi nacionalnimi muzeji močno prikrajšan pri višini proračunskih sredstev (TMS uspešno posluje z materialnimi stroški, ki so več kot za polovico manjši od povprečja ostalih 6 največjih nacionalnih muzejev).

Splošni stroški obratovanja so bili v okviru načrtovanj in tudi v okviru sredstev, ki jih namenja MK. Programski stroški so bili nižji od načrtovanih, kar je predvsem posledica racionalizacije pri izvedbi projektov, kjer vedno več dela opravimo sami. To je tudi rezultat nabave opreme iz zadnjih let. Precejšen delež stroškov programa TMS pokrije iz lastnih virov. Program investicijskega vzdrževanja in nakupa opreme je bil znatno večji kot v preteklih letih. V večji meri je to posledica investicijske dejavnosti in nakupa nove opreme. Tudi nakup drobnega inventarja je bil uresničen po načrtih.

Lastni prihodek se je glede na leto 2008 močno povečal, kar gre izključno na račun prejetih evropskih sredstev, sicer pa so prihodki nekoliko manjši predvsem zaradi nižjega obiska in manjšega števila porok. Prihodki iz naslova PA programov so kljub manjšemu številu udeležencev narasli.

Obisk muzeja je glede na preteklo leto padel za okrog 5%, podoben padec pa je tudi pri udeležencih PA programov. Ocena o 65 000 obiskovalcih gostujočih razstav presega vsa pričakovanja in potrjuje pravilnost usmeritve v tovrstne aktivnosti. K celotni številki je potrebno prišteti še okrog 9.000 evidentiranih obiskovalcev naših stalnih zbirk na Bogenšperku in okrog 8.000 ocenjenih in neevidentiranih udeležencev porok. Približno 7.500 je tudi ocenjenih udeležencev porok v Bistri, vendar si ti praviloma ne ogledajo muzejskih zbirk.

Pridobitev depojev na Ptujju je ena večjih pridobitev muzeja v zadnjih letih, žal pa so klimatski pogoji tam katastrofalno slabi. Precej si obetamo od ureditve novih depojev v nekdanji vojašnici Pivka.

7. Ocena gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja glede na opredeljene standarde in merila, kot jih je predpisalo pristojno ministrstvo oz. župan (op. ni treba, v kolikor ni predpisanih meril) in ukrepe za izboljšanje učinkovitosti ter kvalitete poslovanja posrednega uporabnika. Priporočljivo je, da si vsak javni zavod za merjenje dosežkov pripravi svoje lastne kazalnike, ki odražajo pogoje delovanja, posebnosti dejavnosti in razmere pri delu;

Številni kazalci (velikost objektov, stroški, obisk, pedagoško-andragoške aktivnosti, lastni dohodek) več kot očitno kažejo, da TMS po učinkovitosti poslovanja daleč presega vse nacionalne muzeje in tudi večino ostalih muzejev v državi. Materialni stroški, ki jih ministrstvo za kulturo nameni za delovanje Tehniškega muzeja Slovenije, so namreč manj kot polovica povprečja ostalih največjih slovenskih nacionalnih muzejev in galerij. Ob tem ima TMS neprimerljivo več razstavnih površin in s tem povezanih nepremičnin v upravljanju, izjemno veliko število opravljenih projektov (razstave, PA programi, opravljanje matičnosti) in stalno visok obisk.

Primerjava z razvitim svetom jasno kaže, da slovenski muzeji v celoti, TMS pa še posebej, delamo z izredno majhnimi sredstvi (tudi do 10krat manj od podobnih muzejev v Evropi), a kljub temu dosegamo primerljive rezultate.

Seveda so v določeni meri za to odgovorni tudi težki pogoji, v katerih delamo, a kljub temu poskušamo gospodarnost še izboljšati, čeprav brez okrnitve strokovnega dela to skoraj ne bo mogoče. Nekatere notranje rezerve so še na učinkovitejši razporeditvi dela in pa še večjem poudarku na tržnih dejavnostih.

8. Ocena delovanja sistema notranjega finančnega nadzora posrednega uporabnika;

Že pred leti smo v TMS vpeljali natančen notranji nadzor in prvi rezultati so se pokazali že po enem letu. Dobro deluje sistem, s katerim mesečno spremljamo izvajanje finančnega načrta in omogoča takojšnje ukrepanje v primerih odstopanj. V zadnjem letu je zadovoljivo potekalo projektno zastavljeno delo na večini od opravljenih projektov. Izvedba programa za leto 2009 je bila izjemno zahteva, ker se je program večkrat dopolnjeval, zadnjič tik pred koncem leta. Kljub temu smo veliko večino nalog v vsebinskem in finančnem pogledu uspešno dokončali, kar dokazuje, da je naš sistem načrtovanja in spremljanja realizacije učinkovit in praktično deluje.

9. Pojasnila na področjih, kjer zastavljeni cilji niso bili doseženi, zakaj cilji niso bili doseženi. Pojasnila morajo vsebovati seznam ukrepov in terminski načrt za doseganje zastavljenih ciljev in predloge novih ciljev ali ukrepov, če zastavljeni cilji niso izvedljivi;

Na področjih, ki so povezana le z delom TMS so bili praktično vsi zastavljeni cilji doseženi, razen izdaje dveh katalogov, za katera pa je bilo že ob sprejetju programa jasno, da ju bo mogoče izdati le v primeru zadostnega lastnega prihodka, kar je bilo poudarjeno tudi na seji sveta TMS ob sprejetju programa. Nekaj napredka je pri dolgoročnejših zadevah, kjer smo odvisni tudi od drugih dejavnikov. Postopek denacionalizacije gradu Bistra se je zaključil, tako da je prva ovira pri nadaljnjem razvoju odpravljena. Opravili smo že prvi pogovor z Restavratorskim centrom glede obnove gradu. Težava je predvsem s pretiranim prometom, reševanje tega pa seveda presega kompetence TMS. Dogovarjamo se tudi o možnosti odkupa obrobni parcel, ki so bile vrnjene upravičencem. Obnovitvena dela v Parku vojaške zgodovine Pivka se nadaljujejo in pričakujemo, da bodo ob zaključku prenove vsaj delno olajšane težave hranjenja že zbrane dediščine. S posredovanjem župana Dolenjskih Toplic poskušamo priti do dogovora z lastnikom objekta v Soteski, kjer je ogledni depo. Dogovori o usodi prometnega muzeja v Šiški, ki bi nedvomno dolgoročno rešil mnoge prostorske težave Tehniškega muzeja, pa tudi v preteklem letu niso napredovali. Ponovno so stekli tudi pogovori o formalni vključitvi lovskih in ribiških zbirk v okvir muzeja.

10. Ocena učinkov poslovanja posrednega uporabnika na druga področja, predvsem na gospodarstvo, socialne razmere, varstvo okolja, regionalni razvoj in urejanje prostora in podobno.

TMS nedvomno ugodno vpliva na razvoj lokalne skupnosti (občini Vrhnika in Borovnica, zadnje leto tudi Polhov Gradec) kot pomemben delodajalec, kupec blaga in storitev ter najbolj obiskan turistični cilj. Tudi za območje vse države velja ugotovitev, da je Tehniški muzej eden najbolj prepoznavnih muzejev v državi, Bistra pa vse bolj popularna turistična destinacija.

11. Druga pojasnila, ki vsebujejo analizo kadrovanja in investicijskih vlaganj.

V TMS je zaposlenih 34 delavcev, od katerih sta dva čuvaja zaposlena za določen čas le preko sezone. V letu 2009 je bilo preko javnih del zaposlenih 5 delavcev. Kadrovske težave rešujemo tudi z zaposlitvami iz lastnega dohodka. V letu 2009 smo tako dodatno zaposlili eno sodelavko za delo na evropskem projektu CESA.

Zaključek:

Letno poročilo za leto 2009 sta pripravila direktor dr. Orest Jarh in pomočnica direktorja Irena Marušič v sodelovanju s strokovnimi delavci TMS. Vsebinsko in finančno poročilo je obravnaval in sprejel Svet TMS na 3. redni seji, ki je potekala 25. februarja 2010.

Podpis direktorja in žig:
Dr. Orest Jarh

V Ljubljani,, dne 26.2.2010